

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 15. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Választás 2014: első alkalommal szavaztak a külhoni magyarok

A magyar Országgyűlés nem sokkal az új kormány megalakulását követően, 2010. május 26-án fogadta el nagy többséggel a magyar állampolgárságról szóló törvény módosítását, amely 2011-től lehetővé tette a külhoni magyarok kedvezményes honosítását. A 2011 tavaszán elfogadott Alaptörvény nem tette a választójog gyakorlásának feltételévé az állandó magyarországi lakóhelyet, ezzel pedig elhárult annak alkotmányos akadálya, hogy azok a magyar állampolgárok is élhessenek választójogukkal, akik nem rendelkeznek magyarországi lakóhelyel. A 2011 végén elfogadott, az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény preambuluma kimondta: „a határainkon kívül élő magyar állampolgárok a politikai közösség részesei”. Ezzel az új állampolgársági törvény után az új választási törvény is úgy módosult, hogy egyértelművé vált: a külhoni magyarok is a politikai közösség részét képezik, ezzel kicsúcsosodott a nemzet közjogi egyesítése. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény értelmében a Magyarországon állandó lakhellyel nem rendelkező választópolgárok egyéni választókerületi jelöltekre nem, csak pártlistákra szavazhattak. A magyarországi lakhellyel nem rendelkező külhoni magyar állampolgárok csak akkor voksolhattak a magyarországi parlamenti választásokon, ha választásokat megelőző 15. napig, vagyis legkésőbb március 22-ig kérték felvételüket a választói névjegyzékbe, azaz regisztráltak. Az NVI által közölt tájékoztatás szerint vasárnap reggelig 43 739 szavazat érkezett hozzájuk postán, további 102 560-at pedig a külképviseleteken adtak le. Összesen tehát 146 299 levélszavazatról tudott az NVI a választás napjának reggelén, a végső szám azonban minden bizonnyal nagyobb lesz. Az NVI április 6-ig 109 805 levélszavazatot dolgozott fel, ezek közül 87 972 bizonyult érvényesnek, azaz 80,11 százalék. Április 7-én délig 63 079 levélszavazat feldolgozására került sor, ennek alapján a külhoni voksok elsöprő többségét, 95,37 százalékát a Fidesz-KDNP szerezte meg. A Jobbik 1457 szavazattal a voksok 2,3 százalékát, a baloldali szövetség pedig 777 szavazattal az összes voks 1,23 százalékát gyűjtötte be.

Nyolcvan százalék fölött a romániai részvétel

A romániai külképviseleteken helyi idő szerint 19 órakor bezártak a szavazóhelyiségek: a részvétel mindenütt meghaladta a 80 százalékot. A csíkszeredai főkonzulátuson 1002 magyarországi állandó lakhellyel rendelkező állampolgár kérte előzőleg a külképviseleti névjegyzékbe vételét: közülük 810-en adták le szavazatukat - közölte az MTI-vel Zsigmond Barna főkonzul. Négyen román nemzetiségi listára szavaztak, ezek a szavazólapok kétnyelvűek voltak. Kolozsváron 459 szavazót vártak vasárnap a főkonzulátuson kialakított szavazóhelyiségbe, közülük 372-en voksoltak, ami 81 százalékos részvételt jelent - közölte Magdó János főkonzul. A bukaresti magyar nagykövetségen 110 magyarországi lakos vétette fel magát a külképviseleti névjegyzékbe, közülük 105-en adták le szavazatukat - tájékoztatta az MTI-t Zákonyi Botond, Magyarország bukaresti

nagykövete. Hozzátette: a Romániában leadott voksokat minden külképviseletről az ott dolgozó választási bizottság munkatársai viszik Magyarországra, a szavazatszámításra pedig Budapesten kerül sor. A külképviseltek vezetői elmondták: mindenütt folyamatosan érkeztek még levélszavazatok is a külhoni magyar állampolgárok részéről. A csíkszeredai főkonzulátuson adták le a legtöbb választási levélsomagot - összesen 62.669-et,- ezek közül több mint kétezret a szavazás napján hoztak be a külképviseletre. Vasárnap viszont a kolozsvári főkonzulátusra hozták be a legtöbb levélszavazatot - mintegy ötezret - így összesen 27 ezer külhoni voksot juttatnak el az erdélyi városból a Nemzeti Választási Irodához (NVI). A levélszavazatok diplomáciai futárpostával érkeznek az NVI-hez. Zsigmond Barna csíkszeredai főkonzul kiemelte: a román hatóságok példásan viszonyultak a külképviseleten zajló választáshoz, amiért köszönet illeti őket.

Ultimátumot adtak a MOGYE magyar oktatói

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar oktatói arra készülnek, hogy a magyar tagozat önállósodásának halasztása miatti tiltakozásul kilépnek az egyetem valamennyi vezető testületéből, lemondanak valamennyi kinevezett vezetői tisztségről – közölte az MTI-vel szerdán Szilágyi Tibor, a magyar tagozatért felelős rektorhelyettes. A rektorhelyettes elmondta, a magyar tagozat oktatói és a magyar diákok képviselői a kedden késő este tartott tagozati közgyűlésen vitatták meg, hogy milyen választ adnak a magyar tagozat önállósodását további egy évvel elodázó szenátusi döntésre. „A tagozat egységesen felháborítónak tartotta az egyetem vezetése jogtipró magatartását” – mondta Szilágyi Tibor. Hozzátette, a vezető struktúrákból való teljes kivonulás akkor történik meg, ha a jövő hét végéig nincs előrelépés a magyar főtanszékek megalakítása ügyében. A rektorhelyettes elmondta, Borbély László, az RMDSZ alelnöke tájékoztatta arról, hogy jövő héten marosvásárhelyi látogatásra készül Mihnea Costoiu felsőoktatásért felelős tárca nélküli miniszter. „Teret szeretnénk engedni a miniszternek, hogy megoldja a marosvásárhelyi egyetemen kialakult áldatlan helyzetet” – tette hozzá Szilágyi Tibor. A rektorhelyettes tájékoztatása szerint az egyetem szenátusából, kari tanácsaiból vonulnak ki, a rektorhelyettesi és dékánhelyettesi tisztségekből mondanak le a magyar oktatók. Megjegyezte, a magyar tagozat közgyűlésén egyetlen ellenszavazattal és hat tartózkodással fogadták el a tiltakozás eme formájára vonatkozó javaslatot. A közgyűlés arról is döntött, hogy a magyar oktatók a belső önszerveződés útján létrehozzák azokat a főtanszékeket, amelyek megalakításához az egyetem szenátusa nem járult hozzá, és később arra összpontosítanak, hogy ezeket a struktúrákat ismerje el az egyetem vezetése. Március 20-i ülésén a MOGYE szenátusa egy évvel elnapolta a döntést a magyar főtanszékek megalakításáról. Ez utóbbi lépés az egyik sarkalatos pontja volt annak a megállapodásnak, amellyel 2012 szeptemberében a Ponta-kormány próbálta feloldani az egyetem román vezetése és magyar tagozata között kialakult konfliktust.

Újabb magyar államtitkárokat nevezett ki Ponta

Újabb magyar államtitkárok kinevezését írta alá Victor Ponta miniszterelnök az RMDSZ javaslata alapján. Pásztor Sándort, a Körös-vidéki vízügyi hatóság ügyvezető igazgatóját vízügyi, erdészeti és halászati államtitkárrá nevezte ki. A közlekedési minisztériumban István Zoltán, az RMDSZ kézdivásárhelyi szervezetének elnöke kapott államtitkári kinevezést. A pénzügyminisztérium államtitkári tisztségébe György Attilát, a bukaresti Közgazdaságtudományi Egyetem dékán-helyettesét nevezte ki a kormányfő. A köztisztviselők ügynökségének élére hat év után Birtalan József tért vissza, aki eddig a Hargita megyei önkormányzatban töltött be alelnöki tisztséget. Borbély Károly korábbi informatikai miniszter energiaügyi államtitkári, illetve Hegedüs Csilla RMDSZ-főtitkár-helyettes kulturális államtitkári kinevezését múlt héten írta alá a román kormányfő. Az RMDSZ-nek a kormánykoalícióba való belépése előtt is volt államtitkára Király András személyében az oktatási minisztériumban, és a szövetség által jelölt Laczikó Enikő vezeti államtitkári rangban az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalát. A kormánykoalíciót vezető Szociáldemokrata Unió (USD) pártjaival kötött megállapodás szerint az RMDSZ 14 államtitkári, illetve államtitkári rangú intézményvezetői tisztséget kapott.

Vádat emeltek Malina Hedvig ellen

Vádat emelt hamis tanúzás miatt Žák-Malina Hedvig ellen a Legfőbb Ügyészség, amely hét év után zárta le az ügyet. Hedvig szerint nem véletlen, hogy most javasolt ellene vádemelést a főügyészség, amely „már a látszatra sem adva”, nem sokkal az elnökválasztási kampány után postázta az erről szóló iratot. Azok után, hogy 2006-ban Nyitrán a nyílt utcán megtámadták, majd nyolc éve a szlovák hatóságok minden lehetséges módon vegzálják, a vádemelésen már meg sem lepődött - írta Žák-Malina Hedvig az MTI-nek küldött nyilatkozatában. „Nagyon örülök, hogy ma magyar állampolgárként Magyarországon élhetek, és ha már magamat nem is, de legalább a gyermekeimet meg tudom védeni attól az erkölcsi posványtól, ami a mai szlovák igazságszolgáltatást és politikát jellemzi” - tette hozzá. Roman Kvasnica a TASR hírügynökségnek elmondta, hogy ő csak a sajtóból értesült a vádemelésről, és meglepőnek találja az ügyészség eljárását. „Megdöböntett, hogy a Legfőbb Ügyészség médiacirkuszt csinál az ügyből, és hogy az információval nem a vádlotthoz, illetve hozzám fordult” – szögezte le az ügyvéd. Hozzátette: magára a vádemelésre csak akkor tud majd reagálni, ha elolvasta annak szövegét. A Magyar Közösség Pártja (MKP) úgy véli, a vádemelés politikai megrendelés Malina Hedvig ellen. „A Magyar Közösség Pártja szerint a Malina Hedvig elleni pénteki, április 4-ei vádemelés azt bizonyítja, hogy a szlovák igazságszolgáltatás politikai megrendelésre dolgozik, akár egy ártatlan nő meghurcolásának árán is. Ettől a naptól a jogállam léte alapjaiban rendült meg ismételten. Bízunk benne, hogy Malina Hedvig új hazájában, Magyarországon megtalálja a biztonságot saját maga és családja számára” –

közölte portálunkhoz eljuttatott állásfoglalásában a párt. Reagált a vádemelésre a Most-Híd is. „Malina Hedvig viszontagságai – amelyek hét éve a kormányfő és a belügyminiszter jól ismert sajtótájékoztatójával vették kezdetüket, ma pedig vádemelésben csúcspontot értek el, amelyre épp Nyitrán került sor – nemcsak az igazságszolgáltatás katasztrofális állapotáról tanúskodnak, de rámutatnak annak a társadalomnak az elszomorító jogtudatára is, amely mindezt tétlenül nézi” - áll a párt állásfoglalásában. „Felháborodásunkat fejezzük ki amiatt, hogy az áldozatból vádlott lett, mégpedig csak azért, mert a SMER-nek mint kormányzó pártnak épp ez felel meg. Az ügyet nem tévesztjük szem elől, és mindent megteszünk azért, hogy végre győzzön az igazság” - zárul a párt közleménye.

Vasúti kétnyelvűség: Az érdekérvényesítés csődje

A szlovák parlament múlt hét kedden ismét elutasította a vasúti törvény módosító javaslatát. Az indítvány célja a technikai és törvényi akadályok elhárítása volt a kisebbségi nyelvhasználati törvény azon rendelkezéseinek érvényesítése útjából, amely a községek nevének elhelyezését érinti a vasútállomásokon. A kormányzó Smer képviselői, a Most-Híd első, tavaly májusi indítványához hasonlóan, most is elutasították a javaslatot. Az, hogy a vasúti kétnyelvűségről szóló javaslat nem ment át tegnap a parlamentben, meglepetést jelent, hiszen a korábbi hírek, főleg a szlovákiai magyar médiában arról szóltak, hogy a Smer rá fog bólintani a javaslatra, az előzetes egyeztetések miatt - mondta az MKP elnöke. „Kiderült, hogy Bugár Béla érdekérvényesítő képessége a parlamentben tulajdonképpen megszűnt. Kiderült az is, hogy taktikai hiba volt a javaslat benyújtásának időzítése, illetve egyetérteni azzal, hogy a szavazás az elnökválasztás utáni ülésen legyen, pár nappal az események után” – mondta Berényi József. „Mindemellett nagyon bízunk benne, hogy mivel Andrej Kiska olyan jelentős mennyiségű magyar szavazatot összegyűjtött, reagálni fog erre az eseményre, és elmondja a véleményét azzal kapcsolatban, hogy látja a visszautasítást, és nyomást gyakorol a kormányra, hogy változtasson ezen az álláspontján” – tette hozzá az MKP elnöke. A Magyar Közösség Pártja lehetőségei szerint továbbra is napirenden kívánja tartani a vasúti kétnyelvűség témáját.

Orbán Viktor: A következő lépés a külhoni intézmények megerősítése lesz

Méltatta a vajdasági magyarok sikerét a szerbiai választásokon, és a teljes magyarság támogatását kérte a magyarországi voksoláson Orbán Viktor miniszterelnök a Magyar Szó című újvidéki napilapnak adott interjújában. Orbán Viktor a legnagyobb délvidéki magyar párt, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) választási sikerével kapcsolatban úgy fogalmazott: ennek matematikai horizontja, de mélyebb jelentése is van. A VMSZ a 250 tagú új szerb törvényhozásban az eddigi öt helyett hat mandátummal rendelkezik majd. A

kormányfő úgy fogalmazott, több szavazatot kaptak a magyar jelöltek, mint azt bárki korábban gondolta volna, több mandátumhoz jutottak, ami minden bizonnyal abból adódott, hogy a vajdasági magyarok nagyobb arányban vettek részt a szavazáson, mint a szerbek, és ez meghozta a sikert. „Ez a legegyszerűbb és legnyilvánvalóbb olvasat, de van ennek egy mélyebb jelentése is: szerintem a vajdasági magyar közösség lábra állt, talpra állt és megerősödött. Öntudatában erősebb, mint korábban volt, szervezettsége sokkal jobb, mint volt” - hangsúlyozta. A március 16-i szerbiai választásokon abszolút többséget szerző jobbközép Szerb Haladó Párttal (SNS) való jövőbeni kapcsolatot Orbán izgalmasnak nevezte. A szerb pártnak „megvan a maga története” - célzott az SNS politikusainak nacionalista, radikális múltjára a miniszterelnök. Hozzáfűzte, hogy 2012 óta a magyar kormány jól tudott együttműködni a szerb kormánykoalícióval - amelynek tagja volt az SNS -, illetve Tomislav Nikolic elnökkel. „Kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolat alakult ki Magyarország és Szerbia között. Én azt hiszem, hogy ez a közös tisztelet megmaradhat, mert az adott tiszteletet a kölcsönös érdekeltség is megerősíti. Vannak ugyanis kézzelfogható közös érdekeink, például Szerbia európai uniós tagságára nézve, ami a szerbeknek és az itteni magyaroknak is érdekük” - magyarázta. Orbán Viktor kiemelte azt is, hogy ez a szerb-magyar együttműködés az új szerb kormány megalakítását követően még jobb lehet, mert a kabinetben „ha minden igaz, a VMSZ meghatározó partner lesz”. Ha a magyarokat megtisztelik azzal, hogy kormányzati felelősséget bízunk rájuk, az erősíti az együttműködést - jelentette ki. A jövőre vonatkozó tervekkel kapcsolatban vázolta, hogy a következő lépés a külföldi intézmények megerősítése lesz. Mint magyarázta: „ott, ahol már van, elmélyítjük az autonómiát, ott, ahol még nincs, kiépítjük. Létrehozunk a magyar autonómiák közötti koordinációt és együttműködést, hogy az összhang, amely a Kárpát-medencei magyarok tehetségéből, tudásából és szorgalmából kialakítható, az mindenki számára hallható legyen. Az az igazság, hogy sok millióan vagyunk a Kárpát-medencében, akiknek van egy közös szenvedélyük, s ezt úgy hívják: Magyarország.”

A 2014 a külföldi magyar felsősök éve program vajdasági bemutatkozó körúton

Hat vajdasági település iskoláiban mutatják be a Nemzetpolitikai Államtitkárság felsősöket megcélzó egész éves programját. Eddig Felvidéken, Erdélyben és Muravidéken több mint 36 helyszínen mintegy 2000 diákkal találkoztak az államtitkárság munkatársai és a foglalkozásvezetők, április elejétől pedig Palicson, Szabadkán, Zentán, Csókán, Kishegyesen és Bezdánban ismertetik az idei évi tematikus programot – közölte Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár a szabadkai Gróf Széchenyi István Általános Iskolában megtartott sajtótájékoztatóján. Répás Zsuzsanna elmondta, a mostani foglalkozásokon játékos módon olyan gazdasági ismereteket szeretnének átadni a fiataloknak, amelyeket azután a hétköznapi életben is használni tudnak, az idősebbeket pedig egy önismereti tréninggel is megszólítják, amely abban segíti őket, hogy elhelyezzék magukat a világban, a közösségben, s megtalálják azt a szakmát, amelyben a leginkább ki

tudják bontakoztatni képességeiket. Emlékeztetett, az államtitkárság 2012-ben az óvodások évét hirdette meg, tavaly a kisiskolásokra fókuszáltak, idén pedig a felsősök vannak a középpontban, s igyekeztek olyan témákat választani számukra, amelyek a felsősöket közvetlenül érintik, ezek pedig a tehetséggondozás, a pályaorientáció és a tudományosság megszerettetése. A nemzetpolitikai helyettes államtitkár fontosnak tartja, hogy minél több iskolába eljussanak, minél több diákkal és pedagógussal találkozzanak, mert ez tapasztalatot jelent a szervezők számára is: az itt szerzett ismeretekből tovább tudnak építkezni, hiszen a problémákkal való szembesülés során kiderül, hogyan lehet a programokat még inkább ahhoz igazítani, amire szükség van a Kárpát-medencei iskolákban. „Az immáron három éves programsorozatnak az a célja, hogy megerősítse a külföldi magyar oktatási rendszert, s felhívja a szülők figyelmét arra, miért fontos magyar iskolába adni a gyermekeiket: mindenki csak anyanyelvén tudja igazán jól magába szívni az ismereteket. Nagyon fontos látnunk azt, hogy milyen szerepet töltenek be az iskolák a nemzeti identitástudat átadásában” – magyarázta Répás Zsuzsanna.

Bemutatták Vajdaság státútumtervezetét

Slobodan Orlovic, a tartományi státútum tervezetének kidolgozásával megbízott munkacsoport elnöke részletesen ismertette a státútumtervezetet azon az ülésen, amelyet Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke tartott a képviselőházi kollégium, a tartomány alkotmányjogi helyzetével foglalkozó bizottság, valamint a Vajdaság státútumtervezetét kidolgozó munkacsoport tagjainak részvételével. Az ülésen megállapodtak abban, hogy április 8-a és 18-a között az álláspontokat tovább egyeztetik a még tisztázatlan kérdések esetében, s ugyanebben az időszakban elvégzik a konzultációkat a képviselői csoportokkal is, hogy április 18-a után megtarthassák a tartomány alkotmányjogi helyzetével foglalkozó bizottság ülését, amelyen véglegesítik Vajdaság Autonóm Tartomány Státútumának szövegét. Az ülésen elnöklő Pásztor István kijelentette, vannak olyan jelzések, hogy a tartományi képviselőház azt az ülését, amelyen a státútum kerül megvitatásra, április végén vagy május elején tartja meg, hogy maradjon elég idő arra, hogy a szerbiai alkotmánybíróság döntésével összhangban a státútumot a szerbiai szkupstina is megerősítse június 6-áig.

Csak a Jobbik követelése ellen tiltakozik Kárpátalja kormányzója

Keddi nyilatkozatát pontosítva Valerij Luncsenko, Kárpátalja kormányzója a Határok Nélkül ungvári tudósítójának szerdán elmondta: kizárólag a Jobbik szeparatista felhívásait ítélte el, nem ellenezte a kárpátaljai magyarság jogainak bővítését, és nem ítélte el a kárpátaljai magyar szervezetek és történelmi egyházak felhívását. Korábban kárpátaljai civil szervezetek és a történelmi egyházak közös nyilatkozatot adtak ki, amelyben aggodalmukat fejezték ki az Ukrajnában zajló események miatt. Egyúttal arra kérték az

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

ország vezetését, hogy biztosítsák a kárpátaljai magyarság számára az esélyegyenlőséget, anyanyelvük megóvását és mindennapos használatát, támogassa a magyar oktatási hálózatot, valamint Kijev ismerje el hivatalosan a kettős állampolgárság intézményét.

Luncsenko kifejtette: a Jobbik tevékenysége és követelései Ukrajna területi egységének megbontását jelentené. A kormányzó hangsúlyozta: a hivatalos magyar és ukrán álláspont megegyezik ebben a kérdésben, Kijev és Budapest is egyaránt elkötelezett Ukrajna egysége mellett.

